

Netwerk Vitale Landbouw en Voeding

Nieuwsbulletin 2010 - nr. 1

Beste lezers, we beginnen het jaar 2010 goed met het meest dikke nieuwsbulletin dat het NVLV tot dusverre heeft uitgebracht. Oorspronkelijk was de verschijning van deze editie gepland vóór kerst en nieuwjaar. De voltooiing werd echter door omstandigheden steeds uitgesteld. En zoals een rollende sneeuwbal steeds meer sneeuw verzamelt, zo verzamelde ook dit bulletin steeds meer nieuws en berichten. Het eindresultaat ligt nu voor u. De bal is uitgerold, wij hopen dat er iets interessants voor u in is meegekomen.

Inhoud

NVLV nieuws	1
Nieuws van deelnetwerken, leden & partners	4
Andere interessante zaken	14
Agenda	19

NVLV nieuws

Nieuwjaarsgedachten van het bestuur

Beste leden,

Zo, op het einde van 2009, is het een goed idee om even terug te kijken op het (bijna) afgelopen jaar.

Een jaar waarin het nieuwe bestuur is aangetreden en hard aan het werk is gegaan, veelal achter de schermen en niet altijd zichtbaar voor de leden. Zo hebben we een middag gewerkt aan het zichtbaar maken van alle elementen en krachten binnen het bestuur, en wat er zwak en sterk aan is. Het was een inspirerende middag samen met Jaap Vermue.

We hebben ieder vanuit onze eigen woon- en leefplek en vanuit onze verbondenheid met bepaalde onderwerpen een takenpakket gemaakt en daaruit een jaarplan geformuleerd (en hiermee de leden uit onze omgeving in deze aandachtspunten meegenomen: in zuid, oost, west en noord Nederland). Dat jaarplan bestaat onder andere uit regiobijeenkomsten, studiebijeenkomsten, PMOV-dagen, scholingstrajecten, maar ook PR, ledenwerving, communicatie en onderzoek (kwaliteit).

Onze maandelijkse vergaderingen zijn intensief en al deze facetten hebben aandacht nodig, en zijn belangrijk.

We zijn samen met de VBBM naar LNV geweest om te praten over het 5-jarig programma voor kringlooplandbouw. Dat leverde helaas niet op wat we verwachtten. LNV heeft geen geld voor financiering van het programma, of voor kringlooplandbouw in het algemeen. Men verwees ons naar de gebruikelijke subsidieronden zoals die van de Melkveeacademie en de praktijknetwerken-regeling. Ook werd ons aangeraden samen met het CLM de certificering verder uit te werken. Hier wordt momenteel aan gewerkt.

Er is ook onlangs een ronde tafel-gesprek geweest van een aantal bestuursleden met Herman en Herma Wijffels en Jan-Diek van Mansvelt (Raad van Advies). Jelleke heeft hier een presentatie gehouden over wat het netwerk tot nu toe heeft bereikt, de successen en ook de tegenslagen belicht. Wat we terugkregen was dat we als bestuur heel actief zijn, maar dat er weinig zelforganisatie is bij de leden.

We komen steeds tot het besef dat het uiteindelijk gaat om de leden en hun behoeften. Komend jaar zal hier de focus op liggen. Veel gelegenheid om van elkaar te horen, te zien en te leren. Graag horen we van jullie of er specifieke vragen of onderwerpen zijn die jullie als leden bij de kop gepakt willen zien worden.

De kracht van het netwerk zit volgens ons in het willen samenwerken en leren op gebied van duurzaamheid, kringloop, spiritualiteit en innovatie. Wij zijn zelf als leden verantwoordelijk voor de mogelijkheden van het netwerk.

Wij wensen iedereen fijne feestdagen en een leerzaam en actief 2010.

Annemie Lepelaars, voorzitter
Maria Groot, secretaris.

(dd 21 december 2009, Red.)

Website NVLV

De website van het NVLV is nu ook vertaald in het Engels! Kijk op <http://english.netwerkvlv.nl>. Als jullie er links op willen hebben met ander internationale clubs, dan horen we dat graag! Wij denken zelf aan ILEIA, LEAF, Greenacres...

De Nederlandse website www.netwerkvlv.nl kent bij het gedeelte "onderwerpen" nog heel veel lege plekken. Geïnteresseerde mensen die wel met ons mee willen doen, vallen daarover als ze juist meer willen weten. Wie van jullie heeft leuke/ informatieve stukken tekst of links die er op kunnen of absoluut niet mogen ontbreken? Bijvoorbeeld voor de onderwerpen "kringlopen" en "boer-burger / ecoregio's", daar mag best wat over gezonde gronden staan. Stuur ze aan Maria Groot (bestuurslid) via maria@plumage.nl, vertel erbij waar ze op de website moeten staan, dan zet zij het er op.

Kringlooplandbouw programma – gesprek met LNV & VROM

Op 10 november 2009 hadden LNV en VROM een gesprek met de besturen van het VBBM en NVLV, over hun reactie op ons in juni 2008 ingediende voorstel voor een 5-jarig Netwerk-programma "kwaliteitsimpuls duurzame landbouw", voor het landelijk omschakelen naar kringlooplandbouw. Middels dit programma, dat ook praktijkonderzoek en een communicatieprogramma omvat, willen het VBBM en NVLV bijdragen aan het beleid voor duurzame landbouw.

In het kort (beroepsleden worden hierover nog meer uitvoerig ingelicht) kregen we de volgende reacties n.a.v. de vier voornaamste conclusies uit de CLM verkenning naar kringlooplandbouw (het rapport "Van top-down naar bodem-op", te downloaden op www.netwerkvlv.nl/downloads/CLM_review_kringlooplandbouw_melkveehouderij.pdf):

Conclusie 1: Kringlooplandbouw is kansrijk!

Er komt géén aparte financiering voor kringlooplandbouw, ook niet in het uitvoeringsprogramma van de nota "Naar een duurzame veehouderij" van de minister. De aangenomen motie Polderman (jan 2008) had ons inziens "ruimte voor kringlooplandbouw" toegezegd gekregen, maar volgens LNV moesten we die ruimte niet zien als financiële ruimte. Ons enige voordeel: dat het begrip kringlooplandbouw nu geland en geaccepteerd is.

Conclusie 2: Een certificering met verschillende modules is een goede oplossing.

Het CLM gaat met Frank Verhoeven en Peter Takens (beroepsleden van respectievelijk NVLV en VBBM) de certificering kringloop melkveehouderij uitwerken, gefinancierd door de provincies Drenthe, Utrecht en LNV/VROM.

Conclusie 3: Een communicatieprogramma over en voor het omschakelen naar kringlooplandbouw is nodig.

Voor het communicatie programma worden we geadviseerd een voorstel in te dienen bij "praktijknetwerken in de veehouderij", dat begin 2010 weer van start gaat.

Conclusie 4: Inbrengen van kringlooplandbouw in het onderwijs is gewenst.

Dat vindt LNV lastig. Gekeken wordt wat er via de melkvee-academie kan.

Brochure NVLV tbv fondsenwerving

Met ondersteuning van de Koninklijke Nederlandse Heide Maatschappij (KNHM) hebben een aantal van onze leden een brochure gemaakt, die goed laat zien wat we doen als netwerk en wat onze toegevoegde waarde is voor de samenleving. Het is een mooie brochure geworden, die je kunt vinden op de website www.netwerkvlv.nl, rechts bovenaan op de homepage.

Met deze brochure wil het bestuur fondsen benaderen die bereid zijn te investeren in een 3-jarige periode waarin we dit netwerk verder versterken en ontwikkelen; zodat we een grote landelijke beweging worden van ondernemers en organisaties in de voorhoede, die de natuurlijke kringlopen in de landbouw herstellen op alle niveaus, van bodem tot ecoregio.

Aangepaste brochure voor algemeen gebruik

Om meer zichtbaar te worden en meer mensen en organisaties te verleiden met ons mee te gaan doen gaan we de KNHM-brochure aanpassen; we willen daarin laten zien welke prachtige producten en diensten we met elkaar al in huis hebben, en ook dat we als projectenburo inzetbaar zijn; we kunnen immers beroepsleden inzetten op interessante projecten! Ook willen we de voorbeeld boerderijen / landjuwelen er nadrukkelijker in laten zien, zodat iedereen kan zien wat we te bieden hebben. Maria Groot en Jelleke de Nooy willen deze brochure in januari en februari aanpassen en uitbrengen. Als jullie nog foto's en ideeën hebben, dan graag opsturen aan Jelleke (jelleke@netwerkvlv.nl) of Maria (mariagr@xs4all.nl).

Activiteiten vereniging Netwerk VLV

Wil je iets vertellen, adviseren, vragen of georganiseerd krijgen? Dan:

1. Meld je bij de 'trekker' van het deelnetwerk, project of werkgroep bij wie je je thuisvoelt, in de regio of per thema; zie het overzicht hieronder wie waar de trekker van is.
2. Stuur een mailbericht aan info@netwerkvlv.nl; dan zet Arjan je oproep in dit bulletin.
3. Misschien ben je zelf eigenlijk wel een trekker van een nieuw thema? Bijvoorbeeld streekproducten, CSA's, transition towns, permacultuur, regionale economie... meld je dan even aan bij het bestuur via info@netwerkvlv.nl, om je aan te melden als kern van een (virtueel) deelnetwerk.

Deelnetwerk/ werkgroep/project	trekker	e-mailadres
Noord	Gerrit Schott	g.schott@wanadoo.nl
Oost / Landjuweel de Hoeven	Annemie Lepelaars	info@landjuweeldehoeven.nl
Noord Holland / tuinbouw	Wil Braakman	wilbrord@naturalbulbs.nl
Zuid Holland / Gezonde Gronden	Bessie Schadee	bessie.schadee@usa.net

Midden / de Allianth (inspiratiecentrum en ontmoetingsruimte)	Jelleke de Nooy	welkom@allianth.nl
Zuid	Piet Bongers	bongers-hermens@hccnet.nl
Gilde melkveehouders / PMOV	Wigle Vriesinga	wigle@impactpoeder.nl
Platform adviseurs kringlooplandbouw / bodem (komt eens inde 6 weken bijeen)	Gerrit Schott	g.schott@wanadoo.nl
Netwerkademie / cursussen / scholing / kennisdelen & vermenigvuldigen	Jelleke de Nooy	info@jellekedenooy.nl
Werkgroep Dier bewust	Maria Groot	maria@plumage.nl
NEL (Netwerk Energetische Landbouw)	Piet Bongers	bongers-hermens@hccnet.nl
Platform voeding en gezondheid	Roelf Havinga	rha@team-ecosys.nl
Internationale samenwerking	Willem van Weperen	willem.van.weperen@gmail.com
Communicatie-beleid, fondsenwerving etc.	????? (voorlopig via bestuur)	info@netwerkvlv.nl

Nieuws van deelnetwerken, leden & partners

Regioavonden NVLV Oost

Het Netwerk Vitale Landbouw en Voeding Oost organiseert iedere maand een regioavond voor NVLV leden en overige geïnteresseerden. De avonden worden gehouden bij Thijs en Annemie Scholten-Lepelaars op Landjuweel "de Hoeven" (www.landjuweeldehoeven.nl) te Dalfsen. Het centrale thema van de komende avonden is: "Dicht bij huis".

20 Januari: Voor de wetenschap uit: 2 boeren uit het netwerk vertellen over de voordelen van rauwe melk en hoe het werkt t.a.v. gedrag en allergie (onderzoek vanuit het netwerk).

17 Februari: Rauw voedsel dicht bij huis: Hoe en wat over eten van rauw voedsel en wat het met je doet.

Locatie: Landjuweel "de Hoeven", Middenweg 4 7722 XK Dalfsen

Tel: 0529-427688, Email: info@landjuweeldehoeven.nl

De avonden zijn van 20.00 uur tot 22.00 uur.

Kosten: € 10,- per avond.

Artikel over Landjuweel de Hoeven in Dynamisch Perspectief

Onlangs verscheen in Dynamisch Perspectief, het blad van de Vereniging voor Biologisch-Dynamische Landbouw en Voeding, een leuk artikel over Thijs en Annemie Scholten-Lepelaars en hun boerderij Landjuweel de Hoeven. Zie pagina 20 en 21 van Dynamisch Perspectief nr. 4 van 2009, online te lezen via:

<http://www.bdvereniging.nl/dynamischperspectief/dp200904.pdf>.

NVLV-Zuid: Dag met energiewerk en speciale klankhealing in Brabant op 20 februari

Deze vriendendag van het Netwerk voor Vitale Landbouw en Voeding wordt gehouden op het bedrijf van Wil Muskens in Oosteind. Op de ochtend geven Piet Bongers en Marianne van der Schilden (www.itaka.nl) samen een workshop in energiewerk. In de middag geeft Ben van Schie een klankworkshop. De dag duurt van 10 tot 15.30 uur en kost € 15,-.

Opgeven bij Riny Brugmans 0413-420299, oriny@hetnet.nl.

Cursus 'Yoga voor koeien'

De planning is om **eind januari** weer te starten met de cursussen Yoga door Dik Stukkien en wel in Zeerijp in Groningen, Dalfsen, Breda en de Beemster. Voor meer info: java.bv@zonnet.nl.

Sake de Haan

(Red.: De cursussen Yoga die gericht zijn op boeren staan ook wel bekend onder de naam 'Yoga voor koeien'. Zie <http://www.the-zero-point-lifestyle.com/yogavoorkoeientekst.html> voor meer informatie.)

Seminars over duurzaamheid en spiritualiteit

Gaia Sira organiseert dit voorjaar 4 seminars over Duurzaamheid en Spiritualiteit, in samenwerking met ondermeer het Kraaybeekerhof, De Kleine Aarde en Transition Towns.

Naar een andere samenleving?

De bovengenoemde organisaties werken vanaf het begin van hun ontstaan aan de verandering van het huidige wereldsysteem, door hun eigen specifieke invalshoek: alternatieve of duurzame leefstijl bij De Kleine Aarde, biologisch-dynamische landbouw en voeding maar ook de natuur als spiegel van ons innerlijk bij Kraaybeekerhof, Transition Towns met de combinatie van de gevolgen van klimaatverandering en de verwachte oliepiek.

Gaia Sira gaat uit van een diepgaande systeemverandering rondom het door o.a. Ervin Laszlo genoemde Chaos- of kantelpunt, waar ofwel het systeem in elkaar stort of op een hoger plan verder gaat. En ons bewustzijn bepaalt welke het zal worden. Tevens gaat Gaia Sira ervan uit dat we de wereld creëren naar ons innerlijk beeld: "zo binnen, zo buiten".

Deze organisaties (en nog vele anderen) gaan alle drie (al dan niet expliciet) uit van de paradigmaverandering die noodzakelijk is of die gaande is.

In de visie van Gaia Sira zijn de huidige crises een indicatie van de diepgaande paradigma-verandering van ons wereldsysteem. En de crises bieden een uitgelezen kans, of zelfs een noodzaak of te veranderen. Wat als we de crises als een kans zien om de samenleving te transformeren naar een meer menselijk, economisch en ecologisch evenwichtige samenleving? Door de menselijke maat en de creativiteit van mensen centraal te stellen? Door de verbindingen en bezieling tussen mensen en organisaties weer te herstellen in onze gefragmenteerde samenleving en economie? Door de uitgangspunten onder ons wereldsysteem te onderzoeken en daardoor te veranderen? Door angst, hebzucht en macht geen drijfveer te laten zijn maar de tegengestelde waarden van vertrouwen, delen en uitwisseling?

Wereldwijd experimenteren velen met nieuwe vormen van leven en werken. Er is groot draagvlak voor de sterk opkomende Transition Town beweging bijvoorbeeld, deze verbindt in Nederland alleen al in ruim 60 plaatsen vele mensen in concrete activiteiten in hun eigen leefomgeving, laat staan in de rest van de wereld.

De wereldwijd groeiende groep van 'cultural creatives' is er ook een indicatie van. Deze mensen dragen een holistische wereldvisie in zich, waarin eenheid, verbinding, diversiteit en leren van binnenuit, door ervaring en eigenheid, belangrijke elementen zijn. Ze creëren een nieuwe cultuur, om de wereld duurzaam te veranderen naar dat holistische beeld. Het gaat om circa 15 à 30 % van de bevolking.

De creatieve mens wil meer invloed hebben op zijn/haar levensgebieden. Dat kan gaan over vrijwel alle levenssterreinen, bouwen en wonen, landbouw & voeding, de economie, werken, onderwijs en gezondheid. Het wordt hoog tijd dat wetenschap en onderzoek deze groeiende beweging van harte ondersteunen.

Duurzaamheid en spiritualiteit

Duurzaamheid en spiritualiteit zijn beiden thema's die steeds meer naar voren komen in maatschappelijke gremia.

Het is met name de groeiende groep 'cultural creatives' die deze thema's belangrijk vinden in hun leven. Volgens Willem

Brethouwer van Market respons is 95% van de 'cultural creatives' geïnteresseerd in persoonlijke groei en spiritualiteit, naast de eerder genoemde thema's.

Het thema duurzaamheid is tegenwoordig niet meer weg te denken uit het (communicatie)beleid van veel bedrijven en instellingen. De door Urgenda georganiseerde Dag van de Duurzaamheid op 09-09-09 met activiteiten door heel Nederland is daar slechts één van de getuigen van. Maar bijvoorbeeld ook de groeiende aandacht voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen.

Het thema spiritualiteit komt de laatste jaren ook steeds meer naar voren op verschillende manieren, in het bedrijfsleden en instellingen; vele individuen volgen cursussen volgen op dit gebied. In management bladen is het een veel besproken onderwerp.

Beiden thema's kennen vele accenten en invullingen. De combinatie wordt nog niet zoveel expliciet gemaakt. De combinatie biedt kansen. In de milieubeweging worden de twee thema's slechts sporadisch gecombineerd. Terwijl in "spirituele" groepen/bewegingen duurzaamheid vaak een vanzelfsprekend item is.

Overzicht van de seminars:

1. Praktische duurzaamheid in verbinding: is dat ook spiritueel?

Martijn Messing (Directeur De Kleine Aarde): Inspiratielezing over duurzaamheid.

Paul Hendriksen (Transition Towns Nederland): Transition Towns: psychologie van verandering als vertrekpunt.

Guus Goris (Business4Life): Radicaal Duurzame Innovatie: van exploitatie naar waarde creatie.

Locatie: De Kleine Aarde, Boxtel, zondag 31 januari 2010

2. Duurzaamheid, wetenschap en spiritualiteit

Iteke Weeda: Yin-yang en sociale duurzaamheid.

Jaap van Bruchem: De melodie van het al brengt alle(n) onder één noemer.

Jan Diek van Mansvelt: Verduurzaam je ontwikkeling - door je geest te aarden.

Locatie: Kraaybeekhof, Driebergen, vrijdag 19 februari 2010

3. Duurzaamheid en onze natuur

Hans Andeweg (Centrum voor Ecotherapie): Bewust omgaan met levensenergie, voorwaarde voor duurzaamheid.

Klaas van Egmond (Universiteit Utrecht): De cultureel-filosofische kant van het duurzaamheidsvraagstuk.

Kees van Veluw (voorheen Agromisa): Eenheid met de natuur in Noord Ghana: over de verwevenheid van boeren met natuur en spiritualiteit.

Locatie: Rhederoord, De Steeg, zondag 14 maart 2010

4. Systeemverandering: komen duurzaamheid en spiritualiteit erin samen?

Marja de Vries (auteur): De hele olifant en Samenlevingen in balans.

Herman Wijffels (hoogleraar Duurzaamheid en Maatschappelijke Verandering): Reactie op de lezing van Marja de Vries.

Locatie: Antropia, Driebergen, dinsdag 6 april 2010

Tijden bij elk seminar: van 13.00 tot 18.00 (inclusief eenvoudige lunch vooraf en borrel achteraf)

Kosten:

€ 136 per keer, 4 seminars voor € 500 (voor deelnemers van een organisatie)

€ 60 per keer, 4 seminars voor € 200 (voor particulieren)

Informatie en opgave: Marijke Kuipers, info@gaiasira.nl, tel 06-42383361, www.gaiasira.nl

Proef gesteentemeel i.s.m. Arcadis en Provincie Utrecht

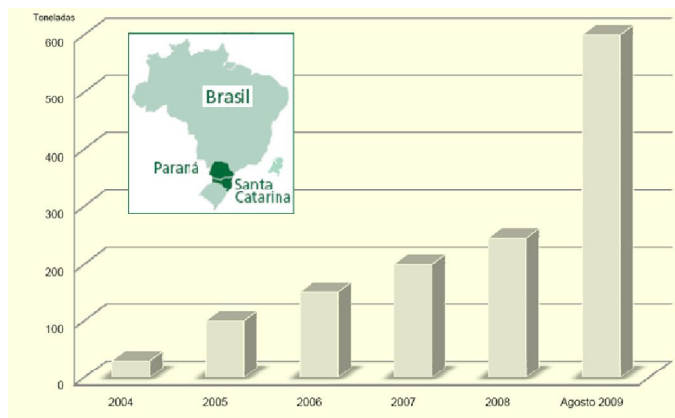
Op 24 juli jl. stapten Boerderijcompostering Van den Hengel en Zn (beroepslid NVLV), advies- en ingenieursorganisatie Arcadis en provincie Utrecht in een test van twee jaar om de bodem op een vernieuwende manier te bemesten. Het doel van de test is duurzaam bodemgebruik door middel van bemesting met langzaam werkende steenmeelmengsels van natuurlijk voorkomende gesteenten en ertsen.

Aan de hand van bodemanalyses zijn twee mineralen pakketten samengesteld die in duplo op vier proefvlakken van 0,15 tot 0,2 ha zijn uitgestrooid. Twee even grote aanliggende vlakken zijn aangewezen als referentievlakken. Tevens voeren we een proef uit waarbij steenmeelmengsels worden toegevoegd aan te composteren biomassa. Deze proef zal in totaal uit drie batches (blanco, mineraal pakket 1, mineraal pakket 2) bestaan. Na de compostering zal de biologische beschikbaarheid van de meest belangrijke hoofd- en sporenelementen worden bepaald.

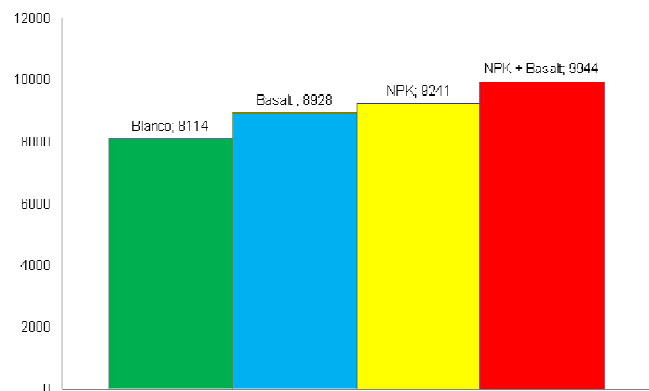
Met steenmeel als minerale meststof/bodemverbeteraar valt grote milieuwinst te behalen door te besparen op de productie-energie van snel oplosbare mineralenmeststoffen, door het CO₂ vastleggend vermogen van de bodem te verhogen en door een breder palet van minerale micro-, en macronutriënten aan te bieden. Duurzaam bodemgebruik heeft drie grote voordelen: het leidt tot stabiele productie van gezonde gewassen, het is goed voor grond- en oppervlaktewater en het beperkt de uitstoot van CO₂.

Ter illustratie twee voor zichzelf sprekende illustraties over de toepassing van steenmeel in Brazilië, waar collega's het nut van steenmeel al ontdekten:

Groei gebruik steenmeel (gematigde streek in Brazilië)

Oogst maïs (kg/ha)

Alba Campos dos Santos,
afd. Milieu & Ruimte Arcadis Nederland

Cursus 'Diepgang in de bodem'

Adviesbureau Hortinova (beroepslid NVLV) organiseert op **27 en 28 januari** dit jaar weer de succesvolle basiscursus "Diepgang in de bodem". Aan bod komen de bodemchemie (o.a. pH, anionen, kationen, bodembalansanalyses), bodembiologie (o.a. chroma lezen, Nova-Bioscan) en bodemstructuur (profielkuil maken, wortels & kruimelstructuur beoordelen). Iedere deelnemer aan de cursus mag ook een grondmonster inleveren waarvan de volgende analyses (gratis) worden uitgevoerd:

- Bodembalansanalyse (hoofd- en spoorelementen, pH, humus, CEC, Ca:Mg, enz.)
- Chroma ("huis" voor het bodemleven)
- Nova-Bioscan (bodemleven bepaling)

Tijdens de cursus zullen een aantal van deze analyses besproken worden.

Kijk voor meer informatie op www.hortinova.nl/cursus2008.html.

Cursus 'Grondbeginselen Energetisch beheer'

Van februari t/m december 2010 wordt de cursus 'Grondbeginselen Energetisch beheer' gegeven door Hans Andeweg en Toon Jansen van het Centrum voor ECOtherapie (www.ecotherapie.org). In de cursus leer je de energie van de natuur in je woon/werkomgeving te waarnemen, interpreteren en verbeteren.

De cursus bestaat uit 11 cursusdagen (van 9.00 tot 16.30 uur), iedere maand is er één cursusdag. De cursus wordt gegeven op verschillende locaties in het land, op vaste weekdays:

- de dinsdagcursus wordt gegeven in het kasteel op Landgoed Stoutenburg in Amersfoort. Zie: www.stoutenburg.nl.
- de woensdagcursus wordt gegeven op Landgoed Kraaybeekerhof in Driebergen. Zie: www.kraaybeekerhof.nl.
- de donderdagcursus wordt gegeven in centrum Isis Sofia Dalfsen. Zie: www.issisofia.nl.
- de vrijdagcursus vindt plaats op De Boelaars-Hoeve in St Oedenrode. Zie: www.deboelaarshoeve.nl.

De cursus is gebaseerd op het boek 'In resonantie met de natuur' van Hans Andeweg, te bestellen via www.servire.nl. De cursus is 'los' te volgen, maar ook als 1e-jaar van de 4-jarige beroepsopleiding tot ECOtherapeut. De groepsgrootte is min. 12 en max. 16.

Kijk voor meer informatie op de website www.ecotherapie.org onder 'cursussen', of download de folder direct via deze link: http://www.ecotherapie.org/cms/index.php?option=com_docman&task=doc_download&gid=59&Itemid=.

Training 'Bewust bedrijf', scan van bedrijf en ondernemer in 2 dagen

Speciaal aanbod voor agrarisch ondernemers, door Jaap Vermue

Op welke vragen krijgt u antwoord

- Hoe staat het ervoor met mijn bedrijf; is mijn bedrijf in balans
- Waar sta ik zelf als ondernemer
- Wat staat me te doen, wat moet ik misschien wel laten en waar zit de kneep
- Nieuwe inzichten t.a.v. de ontwikkeling van mijn bedrijf

Hoe gaan we aan het werk

- Quick scan met het Bewust bedrijf model®

Het Bewust bedrijf model® brengt 7 aspecten van het bedrijf in beeld. U krijgt zicht op de relatie tussen het bewustzijn van uzelf als ondernemer en uw bedrijf.

Het model ligt op de grond. Iedere ondernemer die hierin stapt ervaart op dat moment de stand van zaken t.a.v. die verschillende aspecten. Geen eindeloze discussies, maar snelle inzichten. De dynamiek in het bedrijf en bij de ondernemer wordt duidelijk.

- Antwoord op vragen over de ontwikkeling van het bedrijf met bedrijfsopstellingen

In een bedrijfsopstelling representeren groepsleden de verschillende aspecten of thema's in het bedrijf. In korte tijd wordt helder waar de kneep zit en wat u als ondernemer te doen staat.

Praktische informatie

- Intensieve training, 2 dagen van 13.00 tot 21.00 uur, periode februari – maart
- € 300,00 inclusief koffie, thee en maaltijd
- Maximaal 12 personen; alle bedrijven komen aan bod en in beeld
- Bij u in de buurt: geef uw belangstelling aan via het formulier op

[www.jaapvermue.nl/index.php?page=belangstelling_bewust_agrarisch_bedrijf&menu=\\$menu](http://www.jaapvermue.nl/index.php?page=belangstelling_bewust_agrarisch_bedrijf&menu=$menu) en mobiliseer collega's.

Kijk voor meer informatie op www.jaapvermue.nl, onder 'bewustzijn in bedrijf' → 'bewust agrarisch bedrijf', of gebruik deze directe link: www.jaapvermue.nl/index.php?page=cursus_agrarisch_bedrijf.

Trainingen Intuïtieve Ontwikkeling in Heesch

Van maart t/m juni organiseren Marianne van der Schilden (www.itaka.nl) en Stef Freriks (www.wichelroede.nl) twee vier-daagse cursussen in Heesch (Noord-Brabant):

Intuïtieve Ontwikkeling 1, beginners

In deze training krijg je meer inzicht in je eigen energieveld en je chakra's. Een ontdekkingsreis naar je eigen intuïtieve vermogens! Je leert welk thema bij welk chakra hoort en hoe je ze kunt activeren en schoonmaken. Naast het goed gronden en afsluiten van jezelf laat je je energie soepel doorstromen. Vier dagen in Heesch van 10 tot 16 uur op **1 maart, 12 april, 17 mei en 14 juni**. Kijk voor meer informatie op <http://www.wichelroede.nl/cursus.php?id=29>.

Intuïtieve Ontwikkeling 2, healing

In deze training kom je in contact met jezelf op een dieper niveau waarbij je oude patronen en blokkades kunt loslaten. Er wordt aandacht besteed aan de telepathische kanalen, familie-energie in de 'tapes', het hormoonstelsel, vorige levens, het astrale lichaam en het droomkoord, koorden tussen jou en anderen. Je leert het healen van de aura en de afzonderlijke chakra's. Vier dagen in Heesch van 10 tot 16 uur op **12 maart, 16 april, 21 mei en 11 juni 2010**. Meer informatie op <http://www.wichelroede.nl/cursus.php?id=30>.

Cursuslocatie: Freriks Energetisch-Management, Stationsplein 14 te Heesch.

Info bij Info@wichelroede.nl of 0412-457444.

Klankhealing concerten door Martien Adriaansen

Bij klankconcerten is sprake van een "lig"concert (circa 1,5 uur); liggend op een matrasje onder een warme deken ontvang je de klankvibraties. De spelers hanteren etnische instrumenten van over de gehele wereld zoals didgeridoo's uit Australië, de Chinese gong, Sjamanendrums, Tibetaanse klankschalen, de stem en diverse percussie instrumenten. Tevens wordt gebruik gemaakt van helende handen.

Door de verschillende trillingskwaliteiten van de gebruikte instrumenten wordt de totale lichaamsenergie in beweging gezet. Het lichaam wordt als het ware opnieuw geordend met de mogelijkheid tot diepe ontspanning.

De ervaringen van de innerlijke reis die u kunt maken zijn voor iedere persoon uniek.

Een cadeautje aan jezelf. Je hoeft even helemaal niets....

Investering circa €25,- afhankelijk van de locatie.

Informatie en inschrijven bij Martien Adriaansen

Email: mam.adriaansen@gmail.com

Tel.: 06 4476 4290

Website: www.touchingsounds.nl

Redactioneel:

Klank wordt ook gebruikt binnen de ECOtherapie, bijvoorbeeld door Robert de Haan, die blind is en louter balanceert met klank en muziek. Zie deze link voor een interview:

http://www.stichtingvoorecotherapie.nl/?page=artikelen_robert&menu=artikelen.

Introductielezingen Permacultuur

Op **dinsdag 19 januari** en **woensdag 3 februari** worden bij Gezonde Gronden twee introductielezingen gegeven over Permacultuur.

Permacultuur is een ontwerp- en onderhoudsmethode waarin je samenwerkt met de natuur en de principes die daarin werkzaam zijn gebruikt om je tuin, je bedrijf of je leven, in te richten. Lerend van en samenwerkend met de natuur kom je tot productieve, veerkrachtige ecosystemen, waarin zowel mens als natuur profiteert. Maak kennis met de uitgangspunten en ga vermoeden wat de mogelijkheden zijn.

De lezingen worden gegeven door Taco Blom en Ishi Crosby en vormen tevens een inleiding tot de jaartraining die in maart van start gaat (zie <http://gezondegronden.nl/permacultuurjaar2010.htm>).

Workshop 'Mens en Bij': wat voor een verhaal vertellen de bijen de mens?

Op **zaterdag 20 maart** geven Jos Schuylenburg en Frits Burger bij Gezonde Gronden in Den Haag de workshop "Mens en Bij".

We weten natuurlijk allemaal dat de bijen de beste bestuivers van onze bloemen zijn. Ook dat ze heerlijke honing maken. We kunnen zien dat het enorme harde werkers zijn, dat ze prachtige raten bouwen en buitengewoon wijs georganiseerd zijn. Maar wat voor verhaal vertellen de bijen ons eigenlijk? Hoe kunnen we iets van die geheimen die achter die zichtbare fenomenen liggen, ontsluiten?

De beeldtaal van de mythologie, de kracht van het verhaal en de taal, en tenslotte de kunst zijn ons behulpzaam om via het gevoel toegang te krijgen tot de wereld van de bijen.

Verhalen, inleidingen over de wereld van de bij en praktische oefeningen wisselen elkaar af.

Frits Burger zorgt voor een literaire omlijsting. Fragmenten uit o.a. het "Boerenbedrijf" van Vergilius (eerste eeuw n.Chr.) en uit het Finse epos Kalevala worden voorgelezen.

Jos Schuylenburg is biologisch-dynamische boer en imker en woont in Zweden.

Frits Burger is oud-germanist, psychosociaal werker en werkzaam in de gehandicapten zorg.

Zaterdag 20 maart, 10.00-17.00u.

kosten € 60,- incl. lunch

s.v.p. tevoren aanmelden via www.gezondegronden.nl/bijenworkshop1.htm

Gezonde Gronden

Weimarstraat 23, Den Haag

Tel. 070-3569979

Workshop 'Ziek worden door klimaatverandering'

Heeft de klimaatverandering consequenties voor de gezondheid van de Nederlander? Wat is daarover bekend, en wat zou nader onderzocht moeten worden? Welke maatregelen dienen nu genomen te worden om tijdig in te spelen op negatieve effecten? Hoe kunnen we implementatie afdwingen van in Kopenhagen 2009 gemaakte afspraken?

Aan deze vragen wijdt de vereniging Partners voor een Gezond Leefmilieu (www.gezondleefmilieu.nl) op **vrijdag 15 januari** een studiemiddag, zowel bestemd voor hen die beroepsmatig met gezondheid te maken hebben als voor de geïnteresseerde burger die wil voorkomen dat hij patiënt wordt.

Extreme weersomstandigheden als gevolg van klimaatschommelingen hebben effect op ons lichaam en welzijn. De mensen ervaren meer last van de hitte, worden vaker blootgesteld aan allergenen, hebben grotere kans op huidkanker en staar. Mogelijk overlijden meer mensen vanwege de koudere winters. Ook de natuur verandert. De opkomst van de eikenprocessierups en de verspreiding van de ziekte van Lyme zijn voorbeelden van negatieve effecten waartegen tijdig maatregelen genomen kunnen worden.

Op deze studiedag zal ingegaan worden op:

- de relatie tussen milieuveranderingen en gezondheid
- gezondheidsklachten die optreden n.a.v. de klimaatverandering
- stand van zaken onderzoek
- aanbevelingen voor beleid

Datum: vrijdag 15 januari 2010

Tijd: 13.30 uur tot 16.30 uur

Locatie: Utrecht, Poort van Kleef, Mariaplaats 7

Voor wie: leden PGL (het NVLV is als vereniging lid, Red.), PGM, professionals en belangstellenden

Download de volledige flyer over de workshop via www.netwerkvlv.nl/downloads/PGL_workshop_15-01-10.pdf.

Via deze link kunt u zich kosteloos opgeven voor de workshop: <http://www.surveymonkey.com/s/LGFFVK7>.

Verslag lezing Bio-electronica op 11 december 2009 te Nij Beets

Vrijdag 11 december j.l. organiseerden wij (Ria Commandeur en Wigle Vriesinga) een avond over Bio-electronica in Nij Beets. Dit naar aanleiding van onze reis naar Polen in oktober. Op deze avond hield de heer Peter Vanhoof, bijenhouder uit Jantar in Polen, een lezing over Bio-electronica, waarmee hij zich de laatste vijf jaar vrij intensief bezig houdt. Boeren, adviseurs en leerkrachten werkzaam in de landbouw hadden we hiervoor uitgenodigd.

In het dorps huis te Nij Beets waren 63 mensen aanwezig, die met veel interesse de uitleg van Peter Vanhoof volgden. De Bio-electronica is een methode waarbij door het meten van drie parameters (de pH, de redoxpotentiaal en de elektrische weerstand) een uitspraak gedaan kan worden over de gezondheid en kwaliteit van een bepaald monster (b.v. grond, water, voer, melk, mest en urine). De methode is in Nederland nog niet bekend. De meetapparatuur wordt gemaakt in België en vooral verkocht aan Amerika, Oostenrijk delen van Duitsland en Frankrijk, waar het met name gebruikt wordt in de medische wereld en bij de NASA. In Frankrijk past men het toe in de landbouw en worden cursussen voor boeren georganiseerd door Michel Barbaud.

Voorafgaand aan de lezing was Peter Vanhoof vanaf maandag 9 december onze gast in Friesland. In deze week hebben we monsters genomen op twee biologische en drie gangbare melkveehouderijbedrijven. De bedrijven liggen op verschillende grondsoorten in Friesland, Noord-Holland en Overijssel. De uitkomsten van de analyses van deze monsters nam Peter Vanhoof anoniem mee in zijn lezing.

Het werd een goed bezochte avond, waar we met veel genoegen op terug kijken, niet in de laatste plaats door de manier waarop Peter Vanhoof ons wist te boeien. De avond die om 20.00 uur begon werd om ongeveer 23.00 uur afgesloten met een welverdiend applaus voor de inleider. Vele bezoekers bleven na afloop nog voor een drankje en even napraten of netwerken.

Inmiddels werken we hard aan een vervolg op deze activiteit in de vorm van een cursus. We houden jullie op de hoogte.

Met vriendelijke groet,

Wigle Vriesinga (J. Reinsma Beheer B.V., wigle@impactpoeder.nl)
en Ria Commandeur (R.Commandeur Advies, r.c.advies@planet.nl)

Gezonde Gronden Gooi, door Janneke Monshouwer

Graag wil ik vertellen wat ik het afgelopen jaar heb gedaan. Ik ben iemand die werkt op projectbasis, vaak met grote groepen mensen. Als TV/filmmaakster heb ik 25 jaar werkervaring. Ook ben ik aan het werk als beeldend kunstenaar en Kunst Coach, gespecialiseerd in: Mens-, Kind- en Milieuvriendelijke Architectuur, Stedenbouw en Landschap, Welzijn, Gezondheid en Voeding. Met dit werk heb ik een groot netwerk opgebouwd in het Gooi: onder de bevolking, lokale en regionale overheid, bij veel instanties en bedrijven.

In het najaar van 2008 heb ik besloten om me in te zetten om moestuinprojecten te starten in mijn woonomgeving: het Gooi. Begin 2009 startte ik met lobbyen bij al mijn contacten. Hierbij merkte ik dat veel bewoners en instanties hier zeer positief tegenover staan. Tijdens de conferentie van Vitale Landbouw en Voeding 18 april jl. kwam ik in contact met Bessie Schadee en Heleen van Haften en hun project Gezonde Gronden, gestart in Den Haag. Dat klikte meteen. Sindsdien heeft mijn project de naam: Gezonde Gronden Gooi.

Mijn moestuinen-lobby wordt gesupport door: Gezonde Gronden Den Haag, NME Natuur en Milieu Educatie Gooi en Vecht, Stichting Omgevings Educatie Gooi en Vecht, de educatieve afdeling van het Goois Natuur Reservaat, Vereniging Vrienden Van Het Gooi, veel bewoners, politici en beleidsmakers.

Met de Natuurwacht van Vereniging Vrienden Van Het Gooi heb ik afgelopen jaar alle gronden in Hilversum gefotografeerd en in kaart gebracht die in aanmerking kunnen komen voor moestuinen, voor het planten van fruitbomen, notenbomen en bessenstruiken. Ook de Buitenplaatsen in 's Graveland. Nu heb ik letterlijk een "groene" kaart klaar van Hilversum en omstreken, iets waar iedere instantie heel blij mee is. Ook andere plaatsen in het Gooi worden op deze manier in kaart gebracht.

Intussen ben ik ook bezig een paar grote concrete pilot projecten voor te bereiden. Hierover ben ik in bespreking. Dat ziet er veelbelovend uit. Zodra dit een stap verder is, kan ik hier nader over berichten.

Janneke Monshouwer, Bussum, 20 november 2009.

www.jannekemonshouwer.nl

Het jaar 2009 van Ron Hofman

'Mijn nieuws en hoe dit jaar verliep, in het kort', vroeg Jelleke voor deze nieuwsbrief.

Dit jaar vloog voorbij en was een bewogen jaar waarin ik een groeiende groep mensen heb kunnen bereiken / bewust maken t.a.v. het welzijn van paarden en andere dieren gekoppeld aan kringloop handelen. Beurzen, lezingen, workshops, telefoneren, mailen, persoonlijke ontmoetingen en kilometers van overdenkingen / ideeën schetsen de praktijk, aan energie geen gebrek.

Ik zag vele positieve berichten over activiteiten aangaande bewustwording, dat is mooi. Denkend vanuit ons kleine groepje denk je dan, we zijn al ver, maar dan zie ik tegelijk ook de grote groep aan wie dit besef (helaas) nog voorbij gaat weerspiegeld in het (on)welzijn van mens en dier. Dus nog veel werk te doen voor NVLV-ers en gelijkgestemden. Huisdieren en hun eigenaren, hoe mensen met dieren omgaan, de mens heeft tenslotte de zorgplicht, zijn in mijn beleving zaken die voor een grote verschuiving in bewustwording staan.

Nieuws: er was dit jaar ook tijd en energie om iets geheel anders op te pakken. Ik kwam een boek tegen waarvan ik dacht, dit moet vertaald en uitgegeven worden, dus heb ik dat gedaan. Een "wetenschappelijk" boek over bio-fotonen meting, voor een breed publiek begrijpbaar gemaakt. Tegen de achtergrond van de vraag wat is het verschil tussen biologisch geteelde producten t.o.v. gangbaar geteelde producten. Het manifesteren, uitgeven, was voor mij nog onbekend terrein en maakte het spannend.

Toch ook weer niet zo heel onbekend terrein, want ik ben / blijf ook kok, waardoor ik Jonnie Boer van de Librije / Zwolle benaderde een voorwoord te schrijven. Als uitvloeisel organiseren we binnenkort met een groep koks / ondernemers, voor koks / ondernemers een dag over vitale voeding en bewust ondernemersschap!

Het biofotonen boek is eind december beschikbaar!

Voor iedereen een vruchtbaar volgend jaar van gezonde keuzes toegewenst.

Ron Hofman

www.bio-ron.com

Redactioneel:

Meer informatie over het boek "Op zoek naar kwaliteit – biofotonen openbaren innerlijke kwaliteit" is te vinden op de website www.netwerkvlv.nl, onder 'onderwerpen' → 'vitale voeding en gezondheid'. Hier vindt je een persbericht over het boek en nog een nadere toelichting van Ron Hofman. Het boek zal op de BioVak vakbeurs van 20 en 21 januari in Zwolle (zie informatie elders in deze nieuwsbrief) gepresenteerd worden.

De lezing die Ron Hofman onlangs gaf voor freelance koks over de vitaliteit van voedsel en het biofotonen onderzoek is online te bekijken via deze link: http://www.youtube.com/FREElanceKokS#p/u/1/Sd_4QhNraKI.

Stichting Kerk en Dier

Het klimaat verandert de kerken. Zo kon het zijn dat bij de voorbereiding van de Top in Kopenhagen, waar de kerken de CO2 uitstoot willen beperken deze keer volop aandacht was voor onze Stichting.

Dus konden wij pleiten op bijbelse gronden voor een herwaardering van de waardigheid van het dier.

Marianne Dart, Stichting Werkgroep Kerk en Dier

Zie ook onze website: www.kerkendier.nl.

Salvestrolen

Van Marijke Kuipers ontvingen we informatie over salvestrolen, een groep fytonutriënten die erg in de belangstelling staat vanwege hun rol bij het voorkomen van kanker. Biologisch geteelde groenten en fruit bevatten duidelijk hogere gehalten van deze stoffen dan gangbaar geteelde producten. Het informatieblad is als pdf te downloaden via deze link:

www.netwerkvlv.nl/downloads/Informatieblad_salvestrolen.pdf. Veel informatie is ook te vinden via de websites www.fonteine.com/salvestrolen.html en www.salvestrolen.nl.

Andere interessante zaken

BioVak 2010

Woensdag 20 en donderdag 21 januari 2010 is het IJsselhallencomplex in Zwolle wederom het decor van de jaarlijkse vakbeurs BioVak. De beurs wordt georganiseerd door ICEM, in samenwerking met de Vakgroep Biologische landbouw LTO / Biologica. BioVak is voor ondernemers uit de biologische land- en tuinbouw, gangbare collega's die geïnteresseerd zijn in innovaties in duurzaamheid en het distributiekanaal.

Op BioVak kunnen ondernemers elkaar inspireren en verbinden om de maatschappelijke doorbraak van biologisch/duurzaam te versnellen. Boeren en tuinders, vertegenwoordigers van bedrijven in de keten van handel tot aan de consument, beleidsmedewerkers van de overheid en overige geïnteresseerden zijn van harte welkom.

Kijk voor meer informatie en het volledige programma op de website www.biovak.nl.

KES (Kleinschalig Ecologische Samenleving)

Hans Zabel, oud lid van de Aquarius Alliance, attendeerde ons op de website www.kesnl.nl, de site van een initiatiefgroep Kleinschalig Ecologische Samenleving. De website geeft informatie over de uitgangspunten en activiteiten van de initiatiefgroep, die zich uiteindelijk richt op het stichten van een kleinschalige samenleving waarin het gezond- en welzijn van mensen, dieren, planten en leefomgeving centraal staat. Het KES komt deels voort uit het werk van het voormalige Innovatieplatform Noord Nederland. Bekijk vooral ook de 'linken'-pagina, met veel goede links naar soortgelijke initiatieven en informatie over nieuwe vormen van ecologisch wonen en ecologisch (samen)leven.

Hans Zabel zelf heeft zich de afgelopen jaren als zelfstandig kunstanimator bezig gehouden met diverse kunstprojecten in het Drentse landschap. Zie o.a. www.drenthekunstbreed.nl, www.artinstone.nl en www.natuurkunstdrenthe.nl.

Stikstof behouden met gesteentemeel als boxenstrooisel

Van Agriton, een leverancier van natuurlijke producten voor de agrarische sector, ontvingen we het volgende bericht over het gebruik van Vulkamin (een diabaas basaltmeel) als boxenstrooisel in de veehouderij:

Vulkamin wordt door veel veehouders als een zeer gewaardeerd boxen strooimiddel gebruikt. Het heeft niet alleen een goed drogend effect maar is ook nog eens zacht voor de spenen en heeft door zijn speciale samenstelling tevens nog een desinfecterend effect.

Veel boeren gebruiken echter voor deze toepassing gewone kalk. Kalk in de mest doet stikstof vervluchtigen. De kalk die achter in de boxen wordt gestrooid komt voor het grootste deel in de put terecht. Hier vormt het een reactie met ammonium stikstof (NH₄⁺), waardoor er ammoniak (NH₃) ontstaat die vervluchtigd. Deze snel opneembare stikstof uit de mest gaat dus de lucht in en is een direct verlies.

Voor elke kilo kalk in de boxen, met 95% Calcium carbonaat, kan men maximaal een vervluchtiging krijgen van 360 gram ammonium. Hoe fijner de kalk is des te meer vervluchtiging. Omgerekend naar zuivere stikstof betekent dit dat er per 1000 kg kalk in de boxen een vervluchtiging op kan treden van maximaal 275 kg zuivere stikstof.

Nu zal deze maximale vervluchtiging niet snel optreden maar men moet toch al snel rekening houden met minimaal de helft. Dit betekent dus praktisch een financieel nadeel van minimaal 137 kg x € 1,40 = 192,50 en maximaal € 385,00. Met de toenemende stikstof prijzen zal dit alleen maar hoger worden. Als je dit alles in ogenschouw neemt is kalk in de boxen voor de boer een dure zaak.

Vulkamin is zeer rijk aan sporenelementen die, nadat het in de mest terecht komt, ook nog weer eens ten goede komt van de akker. Fijne kalk bevat nog nauwelijks van deze zeer belangrijke sporenelementen. Bovendien veroorzaakt kalk, in tegenstelling tot Vulkamin bij regelmatig gebruik schrale spenen.

Zie ook de website www.agriton.com, onder 'bibliotheek' en 'producten'.

Bokashi goed alternatief voor verwerking GFT afval

Agriton was als leverancier ook betrokken bij het succesvolle Bokashi Keukenemmer project in Deventer (zie <http://www.ulebelt.nl/2008/10/20/afval-apart-de-bokashi-acties/>, waarbij inwoners van Deventer met subsidie een Bokashi keukenemmer konden aanschaffen. In deze emmers kan, met behulp van Effectieve Micro-organismen (EM), GFT afval van huishoudens op een efficiënte en geurloze manier worden gefermenteerd tot Bokashi, een meststof rijk aan micro-organismen. Deze manier van GFT verwerking heeft vele voordelen boven de normale GFT afvalinzameling, die gebaseerd is op compostering i.p.v. fermentatie.

De Bokashi kan in de eigen tuin worden toegepast, of centraal worden ingezameld en dienen als meststof voor de landbouw. Op www.netwerkvlv.nl/downloads/Keuken_Bokashi_aardappel_proef_juli_2009.pdf zijn de resultaten van een bemestingsproef te lezen waarbij bemesting met Bokashi van Deventer huishoudens werd vergeleken met een standaard bemesting op aardappelen.

Meer informatie over de toepassing van Effectieve Micro-organismen (EM) in de landbouw is te vinden op www.emvereniging.nl.

Verslag conferentie 'Religion, Nature and Progress'

Afgelopen zomer vond in Amsterdam de conferentie "Religion, Nature and Progress" plaats. Dit was de 3e Internationale Conferentie van de International Society for the Study of Religion, Nature and Culture (ISSRNC). Ruim 100 wetenschappers uit 24 landen namen deel. Zijn religieuze tradities en ideeën over vooruitgang een belemmering of bevorderlijk voor een duurzamere omgang met natuur en milieu? Deze hoofdvraag werd vanuit diverse werelddelen belicht. Van Cathrien de Pater ontvingen we een kort verslag van de conferentie, dat te lezen is op www.netwerkvlv.nl/downloads/Artikel_ISSRNC_conferentie.pdf. Meer informatie over het ISSRNC en de conferentie is ook te vinden op de website www.religionandnature.com.

Project 'Vergeten rassen, vergeten gewassen'

Sint Jans Rogge, Eenkoorn, Spekboon, Bunte Bentheimer, Rotte Keutel, Boekweit. Kent u ze nog? De teelt en kennis van deze oude vergeten rassen en gewassen, zijn nagenoeg uit Nederland verdwenen. Wel zijn er ondernemers die in deze nichemarkt kansen zien, al is de verwerking en afzet van dergelijke producten lastig.

De bijzondere smaak en kwaliteit van vergeten rassen, zijn belangrijke argumenten voor bakkers, slaggers en chef-koks om ze te verwerken in hun producten en gerechten. De historische link is een sterk verhaal bij de vermarkting ervan. Daarnaast beschikken vergeten rassen over unieke genetische eigenschappen, zoals bepaalde ziekteresistenties, die belangrijk zijn voor het behoud van de genetische diversiteit in de land- en tuinbouw.

Maar aan de andere kant zijn er ook een aantal knelpunten te noemen. Zo is het soms moeilijk om aan goed en voldoende zaaizaad te komen en zijn de opbrengsten overwegend lager. Ook is de verwerking vaak lastig, omdat graan bijvoorbeeld, eerst gepeld moet worden voordat het gemalen kan worden.

Omdat de kosten van teelt en verwerking veelal hoger uitvallen, is het dus zaak om de producten 'slim' te vermarkten. De bijzondere smaak, de historische link en de bijdrage aan de biodiversiteit en een mooi landschap, zijn de 'Unique Selling Points'.

Reden voor Stichting Stimuland om, in samenwerking met Bouwe Ruiters van Landbouwe, in Overijssel het 2-jarige project 'Vergeten rassen, vergeten gewassen' te starten. Het project heeft concreet tot doel om oude vergeten rassen en gewassen in Overijssel te (her)introduceren. Vanuit het project worden agrarische ondernemers begeleid bij de teelt, verwerking en afzet. Hierbij wordt samengewerkt met enkele molenaars, bakkers, slaggers en restaurants.

Kijk voor meer informatie over het project op www.vergetenrassen.nl, of neem contact op met:
Lucie Otten (Stichting Stimuland, www.stimuland.nl), tel. 0529 - 47 81 80, e-mail: lotten@stimuland.nl
Bouwe Ruiters (Landbouwe, www.landbouwe.nl), mob. 06 – 30 365 365, e-mail: info@landbouwe.nl

Documentaire Koeien, Kaas en Kwantumfysica

Als documentairemaker ben ik altijd op zoek naar onderwerpen die mij interesseren en waarvan ik vind dat de wereld het moet weten. Met de kaasboerderij Remeker van Jan Dirk en Irene van der Voort heb ik zo'n onderwerp gevonden. Het is een sterk voorbeeld van spiritueel-duurzaam-maatschappelijk ondernemen in de praktijk. Zij nemen niet de markt als uitgangspunt, maar wat zij zelf het natuurlijkst, gezondst en lekkerst vinden en daarbij staat het welzijn van de koe centraal. "Wat je geeft, krijg je terug", is bij hen een gevleugelde uitspraak, die tot veel concrete resultaten heeft geleid. Zo werken ze volkomen antibioticavrij met gehoornde Jersey koeien, hebben rauwmelkse kaas en vallen met die kaas regelmatig in de prijzen. Deze resultaten zijn een gevolg van hun bedrijfsfilosofie en dat inspireert hen tot nieuwe experimenten en innovaties. Over dit onderwerp heb ik een uitgebreid filmvoorstel geschreven. Nu is de fase aangebroken om financiers voor dit voorstel te vinden en zo de documentaire gestalte te geven. Graag wil ik in contact komen met personen van organisaties die mogelijkheden zien in dit project.

Onno Gerritse, Filmmaker, onno@ziehet.nu 0318-484887

Transition Towns café Wageningen

Sinds enige maanden is in Wageningen en omgeving de Transitions Towns Vallei groep actief geworden. Op **zaterdag 9 januari** zal de eerste bijeenkomst van het nieuwe jaar plaatsvinden. Het is een bijeenkomst zonder vaste agenda, het idee is elkaar te ontmoeten en ideeën uitwisselen over transitie-onderwerpen.

Zie ook de website van Transitions Towns Vallei op <http://ttvallei.ning.com>.

Transition Towns is een positieve beweging van onderop, voor en door mensen die zich betrokken voelen om met elkaar een gezonde toekomst te creëren, in je eigen leven en leefomgeving. We houden ons bezig met: Wat speelt er eigenlijk allemaal rond klimaatverandering, PiekOlie, de wereldeconomie, gezondheid etc? Wat raakt je? Wat doe je al om bij te dragen aan een duurzaam en bewust leven? Wat zou je willen, voor jezelf, voor Wageningen, voor Nederland en de wereld? Waar loop je tegenaan? Wat we kunnen doen in ons eigen leven?

Door elkaar te ontmoeten en uit te wisselen, kunnen we gezamenlijke idealen ontdekken, nieuwe verbindingen aangaan en creatieve oplossingen realiseren om ons huis, de straat, stad en streek duurzaam leefbaar en olie-onafhankelijk te maken. Denk bijv. aan lokale economie, gezonde streekproducten, eetbaar groen in de stad, collectieve zonnepanelenacties, deelauto's, duurzaam bouwen en wonen, enz.

Transition Towns café

Zaterdag 9 januari, 16-18u

Streekrestaurant Vreemde Streken, 1e Kloostersteeg 3, Wageningen

Toegang is vrij, consumpties voor eigen rekening

Meer info: alchemilla@malika.info

People 4 Earth – Moving to a better World...

De roep om duurzame producten en diensten wordt steeds luider. Niet alleen consumenten en overheden, maar ook NGO's en het bedrijfsleven maken zich zorgen over de uitputting van de aarde. De consument verwacht duurzame producten en bedrijven willen graag hun inspanningen op dit gebied aantonen, maar het ontbreekt aan één universele standaard (een gemeenschappelijke duurzaamheidtaal) om dit te meten en te waarborgen. De People 4 Earth Standaard omvat alle aspecten van duurzaamheid en hanteert de begrippen Pure, Fair, Life en Renew. Pas zó kun je een product of dienst compleet op duurzaamheid beoordelen en uiteindelijk certificeren.

People 4 Earth wilt consumenten stimuleren bij het hanteren van een duurzaam gedrag en bedrijven motiveren om de duurzaamheid van hun producten en diensten te verbeteren. De oprichting van het internationale interactieve People 4 Earth-platform is daarom een belangrijk stap in de goede richting. Hier wordt de wereldwijde "stem van de consument" verbonden met internationale product- en marktkennis van het bedrijfsleven.

In het platform brengen ook overheden en instellingen (Universiteiten, NGO's) hun kennis en wensen in. Zo werken alle betrokken partijen gezamenlijk aan betere en duurzamere producten en diensten en daar heeft iedereen baat bij.

Mieke Snoek
People 4 Earth Europe
Wilhelminalaan 10
3851 XW Ermelo
Tel: +31 341 49 59 88
www.people4earth.org/nl/

Praktische oplossingen voor onduidelijke regels in de multifunctionele landbouw

Ondernemers in de multifunctionele landbouw lopen in hun bedrijfsvoering regelmatig tegen onduidelijke regels aan. Het 'Kompas Multifunctionele Landbouw' geeft praktische oplossingen voor 33 veel voorkomende onduidelijkheden. Hoe ga je bijvoorbeeld om met het doorspoelen van de brandslang in je keuken? Door legionellagevaar moeten brandslangen in keukens regelmatig worden doorgespoeld, tegelijkertijd eist de brandweer een verzegelde brandslang.

"Het Kompas maakt het voor de ondernemers in de multifunctionele landbouw makkelijker", vertelt Frank Heemskerk, staatssecretaris van Economische Zaken. "Het wijst de weg in de wereld van wet- en regelgeving, vergunningen en subsidies. Kortom, een buitengewoon nuttig hulpmiddel voor u en uw onderneming."

Multifunctionele landbouw ondernemers zijn ondernemers die landbouw met andere activiteiten combineren, zoals zorg, educatie, recreatie. Alle ondernemers in de multifunctionele landbouw krijgen via hun eigen koepelorganisaties het Kompas toegestuurd. Het Kompas bevat de situatie van november 2009. Actuele oplossingen staan steeds op de website www.antwoordvoorbedrijven.nl.

Om meer strijdige regels specifiek voor de multifunctionele landbouw te inventariseren, wordt per 1 januari 2010 een meldpunt opgericht. Vragen van multifunctionele ondernemers die binnenkomen bij via de bestaande informatielijnen van LTO Noord, ZLTO en LLTB of via www.antwoordvoorbedrijven.nl, worden een half jaar lang apart genoteerd. Zijn het inderdaad strijdige regels, dan zullen bindende afspraken worden gemaakt door de betreffende wetgevers en toezichthouders om deze strijdigheden op te lossen.

Deze nieuwe, praktische oplossingen worden gebundeld in een nieuw Kompas. Bovendien gaat LTO Nederland op basis van de vragen en antwoorden een eendaagse cursus geven aan lokale bestuurders en belangenbehartigers. Iets vergelijkbaars wordt met gemeentes georganiseerd.

Download het Kompas Multifunctionele Landbouw via deze link:
www.multifunctionelelandbouw.nl/download.php?file_id=1055

Kijk voor meer informatie over de multifunctionele landbouw ook eens op www.multifunctionelelandbouw.nl.

Beurs + conferentie over lokale energieopwekking

Op **donderdag 4 februari** en **vrijdag 5 februari** vind in Amsterdam de beurs + conferentie Econergie 2010 plaats. Econergie 2010 geeft een strategisch en praktisch inzicht in de mogelijkheden van duurzame energieopwekking in de gebouwde omgeving. Zowel de beurs als de conferentie bieden uitstekende netwerkmogelijkheden met bestuurders, beleidsmakers, woningcorporaties, ingenieurs, architecten, aannemers, projectontwikkelaars, energiebedrijven en andere belanghebbenden uit het bedrijfsleven en de overheid. Zie voor meer informatie de website www.econergie.nu.

Lichtstroom

Onderstaande bijdrage ontvingen we van de Stroomplantage, een aspirant partner van het NVLV. De Stroomplantage levert en installeert complete zonne-energie systemen voor met name de (biologische) agrarische sector.

De zon is de grootste bron van hernieuwbare energie die we tot onze beschikking hebben. De hoeveelheid zonne-energie die de aarde bereikt, is ca. 9000 maal groter dan de energiebehoefte van alle 6,5 miljard aardbewoners samen. Met PV-panelen (van Photo-Voltaïcs, stroom uit licht) is deze energiebron nagenoeg CO₂-neutraal in te zetten voor elektriciteitsbehoefte.

Naast de directe milieuwinst heeft elektriciteit uit zon nog enkele andere maatschappelijke voordelen. Het sterk toenemende elektriciteitsverbruik (auto's!) vraagt op termijn zeer dure, maatschappelijk te financieren aanpassingen aan het hoogspanningsnetwerk, tenzij decentrale opwekking de norm wordt. Met een PV-systeem draagt u daaraan positief bij.

Allerlei conflicten wereldwijd vinden hun oorsprong in de winning van fossiele brandstoffen. Soms vanwege de ruimte, zoals bij dagmijnbouw, soms vanwege de vraag wiens eigendom die grondstof is, bij olie. En handelsconflicten kunnen leiden tot destabilisatie, zoals onlangs tussen Rusland en Oekraïne. Ook daarin kan een eigen energievoorziening een kleine maar positieve rol spelen.

Zonne energie en uw bedrijfsvoering

Met een PV-systeem kunt u de stroom opwekken die u zelf nodig heeft. U bespaart daarmee op uw steeds stijgende elektriciteitsrekening en krijgt daar bovenop nog een subsidie per kWh. Zo verdient een PV-systeem in de agrarische sector zichzelf in zo'n 7 tot 8 jaar terug. Daarna ontvangt u nog steeds subsidie (in totaal 15 jaar) en bovendien gratis stroom. In totaal meer dan 30 jaar lang! Dat maakt PV-systemen een zeer rendabel bedrijfsmiddel.

De Stroomplantage adviseert, levert en installeert PV-systemen. Ook vragen wij de subsidie voor u aan en handelen deze af. De Stroomplantage zorgt dat het werkt! Op www.destroomplantage.nl kunt u direct uitrekenen wat een PV-systeem voor u betekent, lezen hoe de subsidie werkt en nog veel meer.

Project BoerZoektBuur afgerond

Op 10 december j.l. vond in de Balie in Amsterdam een afsluitende conferentie plaats van het initiatief 'BoerZoektBuur'. BoerZoektBuur (www.boerzoektbuur.nl) is een onderdeel van het grotere project 'BoerENbuur' (www.boerenbuur.nl). BoerENbuur richt zich op het bevorderen van de samenwerking tussen boeren en lokale burgers (buren). Het project 'BoerZoektBuur' richtte zich daarbij specifiek op de financiering van zonnepanelen op agrarische bedrijven. De afgelopen twee jaar werden als proefproject 15 boeren geholpen aan zonnepanelen, gesponsord door burenen - oftewel burgers van een nabijgelegen stad. In ruil voor hun inleg van 250 euro kregen de burenen 300 euro aan tegoedbonnen, waarmee ze onder meer groente, vlees en zuivel van de boerderij kunnen kopen.

Hoewel het vinden van burenen niet heel makkelijk is gebleken, omdat het zo nieuw was, is het concept nu prima kopieerbaar. Daarom wil boerENbuur nu doorstappen naar een nieuwe vorm, naar voorbeeld van de coöperatie Windvogel (www.windvogel.nl). Die heeft met 1300 leden 4 windmolens in Nederland. Samen fungeren ze als een energiecoöperatie, waarvan de elektriciteit via het net geleverd wordt.

Zie voor meer informatie het volledige persbericht naar aanleiding van de conferentie op <http://www.boerzoektbuur.nl/LinkClick.aspx?fileticket=eFOWG8AJogs%3d&tabid=409>, of kijk op www.boerzoektbuur.nl.

Dag van de Aarde

Op **donderdag 22 april** is weer de wereldwijde jaarlijkse actiedag Earth Day (Dag van de Aarde). Overal ter wereld wordt Earth Day gevierd met tal van activiteiten, manifestaties, acties en feesten. Ook in Nederland vinden ieder jaar veel activiteiten plaats. Kijk op de website www.dagvandeearde.nl voor meer informatie.

Wilde kruiden cruciaal voor natuurherstel

Een interessant artikel over de rol van kruiden bij bodemontwikkeling t.b.v. natuurherstel kwamen we onlangs tegen in het Boomblad en is online te lezen via deze link: www.netwerkvlv.nl/downloads/bb_artikel204_wilde_kruiden.pdf. Het artikel laat maar weer eens zien hoe complex de relaties zijn tussen bodemorganismen, planten en bodemvruchtbaarheid.

Foodlog.nl

Een interessante website om te bezoeken en om te discussiëren is www.foodlog.nl. Foodlog is, zoals de naam al aangeeft, een weblog over voedsel, en dan met name de zin en onzin van voedsel. Deelnemers zijn voornamelijk (culinair) journalisten en mensen afkomstig uit de horeca. De toon is kritisch-humoristisch, á la Wouter Klootwijk, waarvan dan ook regelmatig bijdragen te vinden zijn op de website. Op het moment loopt er een interessante discussie over het gebruik van gif in de gangbare en biologische landbouw. Boeren en tuinders zijn van harte uitgenodigd hun verhalen uit de praktijk bij te dragen. Zie http://www.foodlog.nl/cafe/bericht/gif_tuinders_kom_vertellen_hoe_het_zit/#reacties.

Agenda

- 15 januari** Workshop 'Ziek worden door klimaatverandering' door Partners voor een Gezond Leefmilieu in Utrecht
- 19 januari** Introductiezing Permacultuur door Taco Blom en Ishi Crosby bij Gezonde Gronden in Den Haag (ZH)
- 20 januari** Regioavond NVLV Oost over rauwe melk op Landjuweel de Hoeven in Dalfsen (Ov)
- 20+21 januari** Vakbeurs 'BioVak 2010' in het IJsselhallencomplex in Zwolle (Ov)
- eind januari** Aanvang cursussen Yoga door Dik Stukkien in Zeerijp (Gr), Dalfsen (Ov), Breda (Br) en Beemster (NH)
- 27+28 januari** Cursus 'Diepgang in de bodem' door Adviesbureau Hortinova in Biezenmortel (Br)
- 31 januari** Seminar 'Praktische duurzaamheid in verbinding: is dat ook spiritueel?' bij De Kleine Aarde in Boxtel (Br)
- 3 februari** Introductiezing Permacultuur door Taco Blom en Ishi Crosby bij Gezonde Gronden in Den Haag (ZH)
- 4+5 februari** Beurs + conferentie 'Econergie 2010' in de Passenger Terminal Amsterdam in Amsterdam (NH)
- 9 februari** Aanvang cursus 'Grondbeginselen Energetisch beheer' door het Centrum voor ECOtherapie in Amersfoort (Ut), Driebergen (Ut), Dalfsen (Ov) en St Oedenrode (Br)
- 17 februari** Regioavond NVLV Oost over rauw voedsel op Landjuweel de Hoeven in Dalfsen (Ov)
- 19 februari** Seminar 'Duurzaamheid, wetenschap en spiritualiteit' bij het Kraaybeekerhof in Driebergen (Ut)
- 20 februari** Vriendendag NVLV-Zuid met energiewerk en speciale klankhealing in Oosteind (Br)
- 1 maart** Aanvang cursus 'Intuïtieve Ontwikkeling 1, beginners' door Marianne van der Schilden bij Freriks Energetisch-Management in Heesch (Br)
- 12 maart** Aanvang cursus 'Intuïtieve Ontwikkeling 2, healing' door Marianne van der Schilden bij Freriks Energetisch-Management in Heesch (Br)

- 14 maart** Seminar 'Duurzaamheid en onze natuur' op de Rhederoord in de Steeg (Gld)
- 20 maart** Workshop 'Mens en Bij' door Jos Schuylenburg en Frits Burger bij Gezonde Gronden in Den Haag (ZH)
- 6 april** Seminar 'Systeemverandering: komen duurzaamheid en spiritualiteit erin samen?' op Antropia in Driebergen (Ut)
- 22 april** Dag van de Aarde (Earth Day), met diverse activiteiten op diverse locaties
-

Het Netwerk Vitale Landbouw en Voeding (NVLV) is een landelijke beweging voor vernieuwende werkwijzen in bodembeheer, land- en tuinbouw en boer-burger verbanden. Het netwerk bestaat uit organisaties en ondernemers, die ieder vernieuwend bezig zijn en samen in themagroepen en deelnetwerken kennis en ervaring uitwisselen en ontwikkelen.

Onze droom is dat de boeren en tuinders weer met plezier, met vertrouwen in eigen wijsheid en in verbinding met de natuur, gezonde voeding produceren en zorgen voor volledige vitale voeding, gezonde dieren en een duurzaam gebruik en beheer van ons landschap. En dat burgers bewust zijn van wat ze eten, waar het vandaan komt en hoe hun voeding bijdraagt aan hun gezondheid.

Het Netwerk Vitale Landbouw en Voeding is in april 2008 voortgekomen uit de activiteiten van de Stichting Aquarius Alliance, opgericht in mei 2005. Zie voor meer informatie onze website www.netwerkvlv.nl.

Deze nieuwsbrief ontvangen? Meedoen? Wil jij ook deze nieuwsbrief ontvangen en deze bemoedigende beweging ondersteunen? Wordt dan gewoon lid (vriend) van het NVLV of meld je aan als beroepslid (partner). Kijk op www.netwerkvlv.nl bij 'lidmaatschap' onder 'vereniging', of volg deze link: www.netwerkvlv.nl/index.asp?menu=010301.

Kopij – Heb je interessant nieuws, een aankondiging, een verhaal of een oproep voor in dit bulletin, stuur je bijdrage dan op naar info@netwerkvlv.nl. We streven ernaar om dit bulletin iedere maand te laten verschijnen.

